

Sygnaly alarmowe i postępowanie po ich ogłoszeniu

Jednym z zadań obrony cywilnej jest rozbudowa **systemu ostrzegania i alarmowania** ludności o niebezpieczeństwach ataku z powietrza, grożących skażeniach promieniotwórczych lub chemicznych, zakażeniach, uprzedzających o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska. Cel: umożliwienie mieszkańcom ukrycia się w przygotowanych budowłach ochronnych /ukrycia, schrony/ lub pomieszczeniach piwnicznych przystosowanych do tymczasowego schronienia się i właściwym zachowaniu się w obliczu grożącego niebezpieczeństwa .

I. Wyróżniamy następujące kategorie komunikatów alarmowych :

- ostrzegające - przekazują informację o zagrożeniu uderzeniami z powietrza oraz o skażeniach i zakażeniach, są przekazywane przez organy wykrywające lub określające stan zagrożenia do organów odpowiedzialnych za alarmowanie i uprzedzanie,
- alarmujące - przekazują ustalone wcześniej sygnały lub komunikaty informujące o bezpośrednim niebezpieczeństwie uderzeń z powietrza i skażeń,
- uprzedzające - informują o grożącym niebezpieczeństwie skażeń promieniotwórczych, chemicznych lub zakażeń biologicznych, (przekazywane są z odpowiednim wyprzedzeniem).

II. Do ogłaszania / odwoływania alarmów wykorzystuje się:

- środki masowego przekazu
- wizualne sygnały alarmowe
- akustyczny system alarmowy (syreny alarmowe)
- sygnały alarmowe, informujące o rodzaju zagrożenia;
- zastępcze środki alarmowe - dzwony, syreny ręczne, gongi, buczi itp.

III. Do uniwersalnych zasad zachowania się obywateli w sytuacjach zagrożeń, ułatwiających adaptację do trudnych warunków należą:

- szybkie działanie, ale bez paniki;
- ciągłe słuchanie komunikatów radiowych;
- zachowanie spokoju i prowadzenie możliwie normalnego życia;
- udzielanie pomocy ludziom potrzebującym;
- rozsądne korzystanie z zapasów;
- słuchanie rad i poleceń osób uprawnionych do kierowania w sytuacjach zagrożeń (straż pożarna, policja, specjalistyczne grupy ratunkowe);
- w razie konieczności bezdyskusyjne opuszczenie miejsca zamieszkania;

- wyłączenie źródeł i odbiorników prądu i gazu oraz zabezpieczenie mienia.

IV. Każda rodzina powinna mieć przygotowane podstawowe wyposażenie na czas klęsk żywiołowych.

Podczas katastrof może wystąpić brak elektryczności, gazu, wody itp. Możliwe jest też, że warunki uniemożliwią opuszczenie domu przez wiele dni. Przygotowane zawczasu wyposażenie ułatwi przetrwanie tego trudnego okresu.

Wyposażenie powinno zawierać:

- **żywność:** mięso, owoce i warzywa w puszkach; puszkowane soki, mleko i zupy; cukier, sól i przyprawy; wysokokaloryczne pożywienie (witaminy, słodycze, żywność dla niemowląt i ludzi starszych, krakersy, suchary, ekstrakty kawy i herbaty) - zapas na okres 3-5 dni przechowywać w chłodnym i suchym miejscu;
- **woda:** wodę należy zgromadzić najlepiej w plastikowych pojemnikach w ilości 4-5 litrów na osobę na okres 3-5 dni, wliczając wodę do utrzymania podstawowych zasad higieny (woda powinna być odkażona, np. wybielaczem do prania o stężeniu 5,25 % w ilości 1 kropla na litr wody);
- **odzież i rzeczy do spania:** każdy domownik powinien posiadać jedną zmianę bielizny, odzieży i butów, a dodatkowo okrycie przeciwdeszczowe, ciepłą bieliznę, koc lub śpiwór;
- **apteczka pierwszej pomocy:** gaza; sterylne bandaże, w tym elastyczne; taśmy przylepne; nożyczki; chusta; termometr; środki aseptyczne, środki przeciwbólowe, aspirynę, środki przeczyszczające, węgiel aktywowany; mydło; rękawice gumowe oraz zapas leków na przewlekłe choroby członków rodziny;
- **przybory i narzędzia:** turystyczny zestaw do gotowania, radio na baterie, latarki, zapasowe baterie, nóż wieloczynnościowy, zapałki, przybory do pisania, gwizdek, przybory do higieny, plastikowe pojemniki, papier toaletowy, przybory do szycia - zestaw powinien być spakowany i gotowy do zabrania.

V. Zabezpieczenie domu

Możliwości zabezpieczenia domu są bardzo ograniczone i wiążą się z dużymi kosztami. Można jednak wykonać przedsięwzięcia profilaktyczne, które zmniejszą do minimum ryzyko strat. Do takich przedsięwzięć należą:

- przeniesienie wartościowych przedmiotów na strych lub wyższe piętra;
- zamontowanie tablic bezpieczników i liczników możliwie jak najwyżej;
- ubezpieczenie w towarzystwie ubezpieczeniowym;
- stworzenie systemu pomocy sąsiedzkiej;
- umieszczenie systemu ogrzewania oraz wentylacji na górnym piętrze lub poddaszu;
- odpowiednie przymocowanie zbiorników z olejem opałowym itp., aby zapobiec ich przemieszczeniu i rozlaniu się zawartości w wypadku powodzi.

VI. Rodzaje alarmów akustycznych:

- alarm powietrzny;
- alarm o skażeniach;

VII. Rodzaje komunikatów ostrzegawczych

- uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami;
- uprzedzenie o zagrożeniu zakażeniami;
- uprzedzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska;

Komunikaty ostrzegawcze i zasady zachowania się podawane są przez rozgłośnie radiowe:

Radio ESKA

Radio Olsztyn

Radio Planeta

Telefony alarmowe całodobowe:

Centrum Zarządzania Kryzysowego (dyżurny miasta) - 89 52 28 112

Policja – 997

Pogotowie ratunkowe – 999

Straż pożarna – 998

Telefon alarmowy – 112

Straż Miejska - 986

SYGNAŁY ALARMOWE

Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze powszechnie obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzone ROZPORZĄDZENIEM RADY MINISTRÓW z dnia 16 października 2006 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. z 2006 nr 191 poz.1415)

RODZAJE ALARMÓW, SYGNAŁY ALARMOWE

Lp.	Rodzaj alarmu	Sposób ogłoszenia alarmów			Sposób odwołania alarmów	
		akustyczny system alarmowy	środków masowego przekazu	wizualny sygnał alarmowy	akustyczny system alarmowy	środków masowego przekazu
1	Alarm powietrzny	<p>Ciągły, modulowany dźwięk syreny w okresie jednej minuty.</p> <p>Następujące po sobie sekwencje długich dźwięków sygnałów dźwiękowych pojazdów, gwizdków, trąbek lub innych przyrządów na sprężone powietrze w stosunku 3:1; w przybliżeniu 3 sekundy dźwięku oraz 1 sekunda przerwy</p>	<p>Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna:</p> <p>Uwaga! Uwaga! Uwaga! ogłaszam alarm powietrzny</p> <p>dla</p>	Znak czerwony najlepiej w kształcie kwadratu	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	<p>Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna:</p> <p>Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm powietrzny</p> <p>dla</p>
2	Alarm o skażeniach	<p>Przerywany modulowany dźwięk syreny</p> <p>Sekwencja krótkich sygnałów wydawanych sygnałem dźwiękowym pojazdu lub innym podobnym urządzeniem lub też uderzenia metalem czy też innym przedmiotem w stosunku 1:1, w przybliżeniu 1 sekunda wydawania dźwięku oraz 1 sekunda przerwy</p>	<p>Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna:</p> <p>Uwaga! Uwaga! ogłaszam alarm o skażeniach</p> <p>..... (podać rodzaj skażenia)</p> <p>dla</p>	Znak czarny najlepiej w kształcie trójkąta	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	<p>Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna:</p> <p>Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm o skażeniach</p> <p>dla</p>

TRZEŚĆ KOMUNIKATÓW OSTRZEGAWCZYCH

Lp.	Rodzaj komunikatu	Sposób ogłoszenia komunikatu		Sposób odwołania komunikatu	
		akustyczny system alarmowy	środków masowego przekazu	akustyczny system alarmowy	środków masowego przekazu
1	Uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Osoby znajdująca się na terenie około godz. min.może nastąpić skażenie(podać rodzaj skażenia) w kierunku (podać kierunek)		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu (rodzaj skażenia) dla
2	Uprzedzenie o zagrożeniu zakażeniami		Formę i treść komunikatu uprzedzenia o zagrożeniu zakażeniami ustalają organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej		
3	Uprzedzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Uwaga! Uwaga! Odwołuję alarm o klęskach dla